3 ـ رەتكى ورتالىقتىڭ شينجياڭ قىزمەتى جونىندەگى اڭگىمە ٴماجىلىسىنىڭ رۋحىن ۇيرەنەيىك، دايەكتىلەندىرەيىك
جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسياليستىك شينجياڭ قۇرۋعا قۇلشىنايىق

جاڭا جورىقتا ەكپىندەي ىلگەرىلەپ، جاڭا داۋىردە ەسە قوسايىق

رايونىمىزداعى ٴارقايسى تاراۋلار، ورىندار اۆتونوميالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكومىنىڭ ٴوسىنشى جالپى ٴماجىلىسىنىڭ رۋحىن جەتكىزدى، ۇيرەندى

تىڭ ىسكەرلىك كورسەتىپ، جاڭا ناتيجە جاراتامىز

☐ انار بولات \ شينجياڭ گازەتىنىڭ تىلشىلەرى

ٴىستىڭ ورىندالۋىنىڭ ٴبىر ۇلەسى ورنالاستىرۋعا بايلانىستى بولسا، توعىز ۇلەسى تياناقتاندىرۋدان كەلەدى. بىرنەشە كۇننەن بەرى، رايونىمىزداعى ٴارقايسى تاراۋلار، ورىندار اۆتونوميالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكومىنىڭ ٴوسىنشى جالپى ٴماجىلىسىنىڭ رۋحىن مۇقيات جەتكىزدى، ۇيرەندى. كوپشىلىك جابال مىنالاردى ٴبىلدىردى: ىستەۋدى ماڭداي الدى ورىنعا قويىپ، ناقتى كۇش سالۋعا ىنتالاندىرىپ، ناقتى شارا قولدانىپ، ناقتى ونىمدىلىككە تالپىنىپ، تىڭ ىسكەرلىك كورسەتۋگە كۇش سالىپ، جاڭا ناتيجە جاراتىپ، پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ جەڭىسپەن اشىلۋىن ٴىس جۇزىندىك ارەكەتىمىزبەن قارسى الامىز.

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم ۇگىت ٴبولىمى:

جالپى ٴماجىلىس نىسانا ـ مىندەتتەرىنىڭ تياناقتانىپ ونىمدىلىك كورسەتۋىن تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتەمىز

5 ـ ايدىڭ 17 ـ كۇنى اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ ۇگىت ٴبولىمى ٴبولىم ىستەرى ٴماجىلىسىن اشىپ، اۆتونوميالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكومنىڭ ٴوسىنشى جالپى ٴماجىلىسىنىڭ رۋحىن جەتكىزىپ، ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرۋ، تياناقتاندىرۋ قىزمەتى جونىنەن ورنالاستىرۋ جاسادى.

ٴماجىلىس بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جالپى ٴماجىلىستىڭ رۋحىن مۇقيات ۇيرەنىپ، ۇگىتتەپ، دايەكتىلەندىرىپ، يدەيا مەن ارەكەتتى باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى سوزدەرىنىڭ رۋحىمەن جانە پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىمەن، ورنالاستىرۋلارىمەن شىن مانىندە بىرلىككە كەلتىرىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسى جونىندەگى تۇسىنىك پەن يگەرۋدى ونان ارى تەرەڭدەتىپ، زاڭمەن باسقارۋ وي جەلىسىن جوعارىلاتىپ، جالپى ٴماجىلىستىڭ بارلىق نىسانا ـ مىندەتتەرىنىڭ تياناقتانىپ، ونىمدىلىك كورسەتۋىن تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتۋ كەرەك. ىشكەرلەي ۇيرەنىپ، ٴتۇسىنىپ، جەتە ۇيرەنۋ، جەتە ٴتۇسىنۋ، شىنايى تياناقتاندىرۋ جاعىندا كۇش سالىپ، ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىندە ٴتيپتى دە زور ناتيجەگە قول جەتكىزۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك. دايەكتىلەندىرۋدى، تياناقتاندىرۋدى ۆيداعداي يگەرىپ، جالپى ٴماجىلىستىڭ يدەولوگيا قىزمەتى جونىندەگى ورنالاستىرۋىن مۇقيات يگەرىپ، ٴتۇرلى يدەولوگيا شەبىن شىن مانىندە ۆيداعداي قورعاپ، شينجياڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۋ يىنجەنەرياسىن جان ـ جاقتى ىسكەرلەي اتقارىپ، ٴبىر توپ تاڭداۋلى ادەبيەت ـ كوركەمونەر تۋىندىلارىن جاراتىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ رۋحاني مادەنيەت قاجەتىن ۇزدىكسىز قاناعاتتاندىرىپ، پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ جەڭىسپەن اشىلۋىنا قويۋ راي قالىپتاستىرۋ كەرەك.

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم وقۋ ـ اعارتۋ قىزمەت كوميتەتى:

جالپى ٴماجىلىس رۋحى ارقىلى شينجياڭنىڭ وقۋ ـ اعارتۋ قىزمەتىنە جەتەكشىلىك ەتەمىز

5 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ وقۋ ـ اعارتۋ قىزمەت كوميتەتى كادرلار ٴماجىلىسىن اشىپ، اۆتونوميالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكومنىڭ ٴوسىنشى جالپى ٴماجىلىسىنىڭ رۋحىن جەتكىزدى، ۇيرەندى.

ٴماجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: وقۋ ـ اعارتۋ جۇيەسىندەگى پارتيا مۇشەلەرى، كادرلار يدەيا مەن ارەكەتتى جالپى ٴماجىلىستىڭ رۋحىمەن بىرلىككە كەلتىرىپ، زاڭ بويىنشا ٴىس بىتىرۋ وي جەلىسىن ونان ارى كۇشەيتىپ، زاڭ بويىنشا وقىتۋ جۇرگىزۋ، مەكتەپ باسقارۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، شينجياڭدى زاڭمەن جونگە سالۋ تالابىن شينجياڭنىڭ وقۋ ـ اعارتۋ قىزمەتىنىڭ ٴار جاعىندا تياناقتاندىرىپ، وقۋ ـ اعارتۋ قىزمەتىنىڭ باستان ـ اياق زاڭمەن باسقارۋ ارناسىندا العا باسۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك؛ جالپى ماجىلىستە تۇراقتاندىرىلعان نىسانا ـ مىندەتتەردى تەرەڭ ارقاۋ ەتىپ، پارتيانىڭ وقۋ ـ اعارتۋ قىزمەتىنە جاپپاي باسشىلىعىن كۇشەيتىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىم تاربيەسىن بەكەمدەۋ، مەملەكەتتە ٴبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ٴتىل ـ جازۋ وقۋ ـ اعارتۋىن جانە جالپىلاستىرىپ قولدانۋدى ىلگەرىلەتۋ سياقتى جاقتاردا ۇزدىكسىز كۇش سالىپ، ناقتى دايەكتىلەندىرۋ، تياناقتاندىرۋ شارالارىن مۇقيات العا قويىپ، تياناقتانۋىن ٴبىر ـ بىرلەپ قاداعالاپ، جالپى ٴماجىلىس سۇلبالاعان داڭق ۇلى جوباسىن شينجياڭ وقۋ ـ اعارتۋ قىزمەتىن جوعارى ساپالى دامىتۋدىڭ تاماشا رەالدىعىنا شىن مانىندە اينالدىرۋ كەرەك.

اۆتونوميالى رايوندىق قازىنا مەڭگەرمەسى:

شينجياڭنىڭ دامۋىنا بەرىك قازىنالىق كەپىلدىك ازىرلەيمىز

5 ـ ايدىڭ 19 ـ كۇنى اۆتونوميالى رايوندىق قازىنا مەڭگەرمەسى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ كەڭەيتىلگەن ٴماجىلىسىن اشىپ، اۆتونوميالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكومنىڭ ٴوسىنشى جالپى ٴماجىلىسىنىڭ رۋحىن جەتكىزدى، ۇيرەندى.

ٴماجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: قازىنا تاراۋلارىنداعى پارتيا مۇشەلەرى، كادرلار ۇيرەنۋ جەتىستىگىن دامۋدى جوسپارلاۋدىڭ قىزمەت وي جەلىسىنە، دامۋدى جەبەۋدەگى ساياسات ـ شارالارعا، ماسەلەنى شەشۋدەگى ٴىس جۇزىندىك قابىلەتكە شىن مانىندە اينالدىرۋ كەرەك. جالپى ٴماجىلىستىڭ رۋحىنا تۇرالانىپ، بەلسەندى قازىنا ساياساتىنىڭ اناعۇرلىم بەلسەندى، ۇتىمدى بولۋىن ىلگەرىلەتىپ، قازىنانى زاڭمەن باسقارۋ قۇرىلىسىن كۇش سالا ىلگەرىلەتىپ، قازىنا تۇنداتۋ، قازىنا تۇپتاۋ، قازىنا باسقارۋ، قازىنا ىستەتۋ سياقتى ٴارقايسى بۋىنداردىڭ زاڭمەن باسقارۋ ارناسىندا جۇمىس جۇرگىزۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، قازىنانىڭ رولىن اناعۇرلىم ۆيداعداي ساۋلەلەندىرىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ٴدال دايەكتىلەندىرۋدى بەرىك قازىنالىق كەپىلمەن قامداپ، پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ جەڭىسپەن اشىلۋىن ۇزدىك ناتيجەلەرمەن قارسى الۋ كەرەك.

اۆتونوميالى رايوندىق ورگان ىستەرىن باسقارۋ مەكەمەسى:

ولشەمگە، ۇلگىگە تۇرالانىپ، جالپى ٴماجىلىس رۋحىن تياناقتاندىرۋدى يگەرەمىز

5 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى اۆتونوميالى رايوندىق ورگان ىستەرىن باسقارۋ مەكەمەسى جالپى كادرلار جينالىسىن اشىپ، اۆتونوميالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكومنىڭ ٴوسىنشى جالپى ٴماجىلىسىنىڭ رۋحىن ۇيرەندى، دايەكتىلەندىردى، تياناقتاندىردى.

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: جالپى كادرلار "ٴار دايىم قام جەپ تۇراتىن" جاۋاپكەرشىلىك سەزىمىمەن جالپى ٴماجىلىس رۋحىنىڭ ولشەمىنە، ۇلگىسىنە تۇرالانىپ، قىزمەت ٴىس جۇزىندىگىمەن ۇشتاستىرىپ، تياناقتاندىرۋدى يگەرۋى كەرەك. نازاردى باس نىساناعا شوعىرلاندىرۋ، جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى تيىن وزگەرتىپ دامۋ، حالىق ٴۇشىن ناقتى ىستەر ىستەۋ ونىمدىلىگىن كۇشەيتۋ سياقتى جاقتاردا بەلسەنە ىسكەرلىك كورسەتىپ، ۇنەمشىل ورگان قۇرىلىسىن تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتۋ كەرەك. زاڭ بويىنشا اكىمشىلىك جۇرگىزۋگە تاباندى بولىپ، اكىمشىلىك بىلىككە زاڭمەن باسقارۋ ارقىلى ەرەجە بەلگىلەۋ، شەك ـ شەكارا قويۋ كەرەك. سيفرلاندىرۋ وي جەلىسىن بەلسەنە ورناتىپ، سيفرلى ۇكىمەت قۇرىلىسىندا ٴورىس اشا العا ىلگەرىلەپ، اۆتونوميالى رايوننىڭ باسقارۋ جۇيەسى مەن باسقارۋ قابىلەتىن وسىزامانداندىرۋعا ورگان ىستەرىنىڭ كۇش ـ قۋاتىن ارناۋ كەرەك.

(ٴتىلشى يۋي شي، قاتىناسقان تىلشىلەر جاڭ يانفاڭ، ۋي حوڭپيڭ، ران حۇ، ميھرگۇل عوپۇر، ەركىتى ٴتىلشى حۇ يىڭحۋا)

ازعان قىستاعى:

ٴانجۇر باقشىنىڭ گۇلىن اشتى

وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ جاڭا كەلبەتى . اۋىل ـ قىستاققا نازار

☐ انار بولات \ شينجياڭ گازەتىنىڭ تىلشىلەرى
لۋ فىڭباۋ، سۇڭ ۋيگو

جاز كۇنى، اتۇش قالاسى سۋنتاع قالاشىعى ازعان قىستاعى تاعى ٴبىر قاربالاستىققا تولى ماۋسىمدى قارسى الدى، دوعاپ دۇكەنىندە، قالبىنۇر ابدۇرەيىم ٴانجۇر ٴدامدى دوعاپتى قارىدارلاردىڭ الدىنا قويىۋدا؛ كاۋاپ پەشىندەگى ماھەتجان يمامنىڭ ٴانجۇر كاۋاپتارىنان ماي بىجىلداي تەپشىپ تۇر... ازعان قىستاعىندا ٴانجۇردىڭ كەزدەسپەيتىن جەرى جوق، ٴانجۇر باقشىنىڭ گۇلىن اشىپ، اۋىل ـ قىستاقتى كوركەيتىپ، بۇقارانى بايىتتى.

ٴانجۇر مول قورەكتىك پەن دارىلىك قۋنىعا بىردەي يە، ادامدار ونى "شيانگو" دەپ اتايدى، قانت قۇرامى جوعارى بولعاندىقتان، "اعاش باسىنداعى شەكەر ٴمانتى" دەگەن اتقا دا يە بولعان. اتۇش قالاسى ەجەلدەن "جۇڭگونىڭ ٴانجۇر مەكەنى" دەگەن ادەمى اتقا يە، ال ٴانجۇر مولىنان وسەتىن ازعان قىستاعى بۇكىل قالانىڭ ٴانجۇر ەگىس اۋماعىنىڭ ۇشتەن ٴبىرىن يەلەگەن. بۇكىل قىستاقتاعى 1100 نەشە مۋلىق ٴانجۇر اعاشىنىڭ اراسىندا جاسى 450 جىلدان اسقاندارى 100 تۇپكە، 100 جىلدان اسقاندارى 761 تۇپكە جەتەدى. قىستاق تۇرعىندارى ٴانجۇردىڭ ارقاسىندا اقشا تاۋىپ، ازعان قىستاعى 2019 ـ جىلى تۇتاس تۇلعالىق جاقتان كەدەي قىستاق قاتارىنان شىعارىلدى.

"كەدەيلىكتەن ارىلعانىنان كەيىن، ٴبىز جەرگىلىكتى جاعدايعا قاراي ىستەپ، ٴانجۇر جاعىندا كوپ جۇمىس تىندىردىق". ازعان قىستاعى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ ورىنباسار شۋجيى لي يان بىلاي دەدى: قىستاق ٴانجۇردى وزەك ەتە وتىرىپ مادەنيەت، ساياحات، اس ـ سۋ، اۋىل شارۋاشىلىق قوسىمشا ونىمدەرىن وڭدەۋ سياقتى كوپ ٴتۇرلى كاسىپ سالالارىنىڭ ٴوزارا ۇلاسۋىن، ٴوزارا ٴسىڭىسىپ، تۇتاسا دامۋىن جەبەدى.

وسى بىرنەشە جىلدا، ازعان قىستاعىندا ٴانجۇر ۇلتتىق سالت ـ سانا كوشەسى، ٴانجۇر مادەنيەت الاڭى، نان مادەنيەتى كوشەسى سياقتىلار سالىنىپ، ۇزىنە ٴتان مادەنيەت جەر بەلگىسىنە يە بولدى؛ قىستاق تۇرعىندارى اركىم ٴوز ونەرىن ايگىلەپ، ٴانجۇر كاۋاپ، ٴانجۇر تورە تاباق تاۋىق ەتى، ٴانجۇر سامسا، ٴانجۇر ٴدامدى دوعاپ سياقتى ٴتۇرلى ەرەكشە ٴدامدى تاعامداردى جارىققا شىعاردى؛ ٴانجۇر اعاشى ورمانىنىڭ جانىنان قاز ـ قاتار ەرەكشە حالىقتىق تۇسەلحانالار سالىندى؛ ٴانجۇر وڭدەۋ زاۋىتى ٴانجۇر توسابىن، جەمىس قاعىن، قانتتالعان جەمىستى تولاسسىز ٴوندىردى...

ازعان قىستاعىن ارالاپ جۇرسەڭىز، جولدىڭ ەكى جاعىندا حالىقتىق تۇسەلحانالار، اسحانالار، كوفەحانالار، ساياحاتتىق ەستەلىك بۇيىمدارى دۇكەنى بىرىنە ـ ٴبىرى جالعاسىپ، شاتتىق داۋالى، "جىبەك جولىنداعى كەرۋەن" ستەرەولدى داۋال سىزباسى سياقتىلار ساياحاتشىلاردى توقتاپ قىزىقتاۋعا باۋراپ تۇرعانىن كورەسىز، وسى زامانعى تىنىسقا تولى اۋىل ـ قىستاق ساياحاتىنىڭ كارتيناسى كوز الدىڭىزدا باياۋ جازىلادى.

قىستاق كوركەيدى، اتاعىن ەستىپ ساياحاتشىلار ۇزبەي كەلەتىن بولدى. 2021 ـ جىلى ازعان قىستاعىنا كەلگەن ساياحاتشىنىڭ مولشەرى 100 مىڭ ادام ـ رەتكە جەتىپ، 2020 ـ جىلعىدان 4 ەسە كوبەيدى، وعان قوسا 2021 ـ جىلى جۇڭگونىڭ كورىكتى سەيىل ـ سەرۋەن اۋىل ـ قىستاعى جانە مەملەكەتتىك 3A دارەجەلى ساياحات كورىنىس ورنى بولىپ باعالاندى.

قىستاققا كەلگەن ساياحاتشىلار 100 جىلدىق كونە دۇكەن "ساراڭدوق" دوعاپ دۇكەنىندە "سەڭدەي سوعىلىستى"، سونىمەن بۇل دۇكەن دەرەۋ كولەمىن ۇلعايتىپ، ونىمدەرىن مولايتتى. "كۇن ىسسا بولدى، ساۋدامىزعا جەتىسە الماي قالامىز"، ـ دەدى قالبىنۇر قوناقتارعا ايران دوعاپتى ۇسىنا تۇرىپ تىلشىگە.

قىستاقتاعى ساۋدا ورايىن كورگەن ماھەتجان سىرتتاعى ەكىنشى قول اۆتوكولىك ساتاتىن ساۋدادان تاستاي سالىپ، ۇيىن ادەمىلەپ اشەكەيلەپ، ساياحاتشىلارعا تۇسەلحانا ەتىپ دايىنداپ، ۇيىنىڭ سىرتىنا بالمۇزداق جابدىعى مەن كاۋاپ پەشىن قويىپ، ٴبىر جىلدا 200 مىڭ يۋاننان استام كىرىس كىرگىزدى. "ۇيدەن ـ اق مول اقشا تابۋعا بولادى، سىرتتا ىستەگەننەن كوپ جاقسى"، ـ دەدى ول.

2020 ـ جىلى، ازعان قىستاعىنىڭ جان باسىندىق كىرىسى 10 مىڭ 600 يۋاننان اسسا، بىلتىر 12 مىڭ يۋاننان استامعا ارتتى. كاسىپ سالالارىنىڭ توعىسا دامۋىنان ٴانجۇردەن دە ٴتاتتى تۇرمىس تۋىندادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

حالىقتىڭ سالاماتتىق ۇقىعىن قامتاماسىز ەتۋدە ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋ قىزمەت وتەۋ جۇيەسى قۇرىلىسىن كۇشەيتۋگە تۋرا كەلەدى. رايونىمىز قالا، اۋىلدى قامتىعان نەگىزگى ساتى ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋ قىزمەت وتەۋ تورابىن قۇردى، اۋىل، قالاشىق شيپاحانالارىن، قىستاق ەمحانالارىن ولشەمدەندىرۋ قۇرىلىسى %100كە جەتىپ، نەگىزگى ساتى بۇقاراسىنىڭ "جاي اۋرۋلارىن قىستاق كولەمىنەن شىعارماي ەمدەۋ، سالماقتى اۋرۋلارىن اۋدان كولەمىنەن شىعارماي ەمدەۋدى" نەگىزىنەن جۇزەگە اسىردى.

2015 ـ جىلى ۇكىمەتتىڭ زور كۇشپەن قولداۋىندا، استانا اۋىلدىق شيپاحانا قۇرىلىس اۋماعى 1800 شارشى مەترلىك ٴۇش قاباتتى جاڭا عيماراتتى جاڭادان سالىپ، بالنيتسا جانە جۇقپالى ٴبولىمى، رەنتگەن ٴبولىمى سياقتى ٴتۇرلى كاسىپتىك تەكسەرۋ، دياگنوز قويۋ ـ ەمدەۋ ٴبولىم ـ كەڭسەسىن ورنالاستىردى، قاجەتتى كاسىپتىك تەكسەرۋ جابدىقتارى مەن اسپاپتارىن سەپتەۋدەن سىرت، تاعى جوعارى دارەجەلى شيپاحانالارمەن الىس ارالىقتى دياگنوز قويۋدى تۇتاستىردى. "قازىر اۋىلدىق شيپاحانالاردا اۋرۋ كورسەتۋ وتە قولايلى"، ـ دەدى 5 ـ ايدىڭ 18 ـ كۇنى استانا اۋىلدىق شيپاحاناعا بالاسىنىڭ دەنساۋلىعىن تەكسەرتۋگە كەلگەن قىستاق تۇرعىنى رۇقيا تۇرسۇن.

نەگىزگى ساتى ەمدەۋ قىزمەت وتەۋ قابىلەتى مەن دەڭگەيىن جوعارىلاتۋ ٴۇشىن، رايونىمىز رايون ٴىشى ـ سىرتىنداعى، ارميا مەن جەرگىلىكتى ورىنداعى 3 ـ دارەجەلى 63 شيپاحانانى (جۇقپالى تۇرىندەگى شيپاحانالاردى قامتيدى) ۇيىمداستىرىپ، اۋدان دارەجەلى 32 شيپاحانا مەن جۇقپالى تۇرىندەگى 24 شيپاحاناعا "اماناتتاۋ فورماسىندا"، "ۇيىرمە قۇراۋ فورماسىندا" كومەكتەستى، سۇيەمەلدەدى.

شينجياڭ مەديتسينا داشۋەسىنە قاراستى جۇقپالى شيپاحاناسىنىڭ (اۆتونوميالى رايوندىق جۇقپالى شيپاحاناسى) "اماناتتاۋ فورماسىندا" كومەكتەسىپ ـ سۇيەمەلدەۋىندە حوتان اۋداندىق حالىق شيپاحاناسى جەرگىلىكتى ورىنداعى اقتاڭداقتى تولتىراتىن كوپ ٴتۇرلى جاڭا تەحنيكا، جاڭا نىساندارىدى ورىستەتىپ، اتاۋلى شيپاحانانى باستاماشى، ٴارقايسى اۋىل ـ قالاشىق شيپاحانالارىن تىرەك، قىستاق ەمدەۋ ورىندارىن نەگىز ەتكەن ٴۇش دارەجە بىرلەسىپ ارەكەتتەنەتىن اۋدان كولەمىندەگى ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋ قىزمەت وتەۋ جۇيەسىن قالىپتاستىردى، كەيبىر وپەراتسيا اۋىل ـ قالاشىق شيپاحانالارىندا جاسالاتىن بولدى.

حوتان اۋدانى باقچى قالاشىق سورتتى تۇقىم الاڭى قىستاعىنىڭ تۇرعىنى مۇقاداس تۇرسۇننىڭ ٴوت قابىنۋى اۋرۋىنا شالدىققانىنا تالاي جىل بولعان. 2021 ـ جىلى 11 ـ ايدا اۋرۋى قايتا قوزعالعانىنان كەيىن، ول باقچى قالاشىق سەنترلى شيپاحاناسىنا جەتكىزىلەدى. "وسى شيپاحانا وپەراتسيا جاسايدى دەپ ويلاماعان ەكەنمىن. شيپاگەردەن ەستىۋىمشە، بۇل وپەراتسيا وسى شيپاحانا جاساعان قۇرساق قۋىسى ايناسىمەن ٴوت قالتاسىن الىپ تاستاۋ جونىندەگى تۇڭعىش وپەراتسيا ەكەن"، "ۇيىمىزدىڭ ماڭىندا دەر كەزىندە ەمدەلە الدىم، باعىم بار ەكەن"، ـ دەدى مۇقاداس.

تاياۋ جىلداردان بەرى، رايونىمىز كلينيكالىق ٴتۇيىندى ارناۋلى ٴبولىم قۇرىلىسى تەبىنىن ارتتىردى. اۆتونوميالى رايون دارەجەلى كلينيكالىق ٴتۇيىندى ارناۋلى ٴبولىم رەتىندە اۆتونوميالى رايوندىق حالىق شيپاحاناسىنىڭ قۇرساق قۋىسى ايناسى، قۇرساق جارىعى سىرتقى اۋرۋلار ٴبولىمى، اسقازان، قىزىل وڭەش كەرى اعۋ اۋرۋىن جانە قىزىل وڭەش جارىعى سىرتقى اۋرۋلار ٴبولىمىنىڭ دياگنوز قويۋ ـ ەمدەۋ تەحنيكاسىن دەن قويا زەرتتەپ، وپەراتسيا ٴتاسىلىن جالپىلاستىرۋ، جۇيەلەندىرۋ ارقىلى ەمدەۋ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتىپ، ناۋقاستاردىڭ ەمدەلۋ قاراجاتىن ازايتتى.

5 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنى 65 جاستاعى رايحانگۇل ابلەز وسى شيپاحاناعا تاعى قايتالاي تەكسەرتكەلى كەلدى. 9 ايدىڭ الدىندا قۇلتەمىردىڭ كومەگىندە قۇرساق قۋىسى ايناسىن قۇرساققا جىبەرۋ ارقىلى قىزىل وڭەش جارىعىن جاماۋ وپەراتسياسىن جاساتقان ول ٴوزىن 10 جىل قيناعان اسقازان قىجىلداۋ، اسقازانىنان زاپىران كەلۋ جاعدايىنان قۇتىلعان بولاتىن. "بۇدان بۇرىن، قايتا ـ قايتا تەكسەرتىپ، ٴدارى ىشەتىنمىن، وپەراتسيادان كەيىن ەندىگارى ٴدارى ىشپەيتىن، قالىپتى تۇرمىس كەشىرە الاتىن بولدىم"، ـ دەدى رايحانگۇل تەبىرەنە.

قازىرگە دەيىن، رايونىمىزدا ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋ قۇرىلىمدارىنان جالپى 15 مىڭ 631ى (بيڭتۋاندى قامتيمايدى) بار، ٴار 1000 ادامعا 75 .2 كاسىپتىك شيپاگەر (كومەكشى) تۋرا كەلەدى، مەملەكەت دارەجەلى كلينيكالىق ٴتۇيىندى ارناۋلى بولىمنەن 14ى، اۆتونوميالى رايون دارەجەلى كلينيكالىق ٴتۇيىندى ارناۋلى بولىمنەن 281ى قۇرىلىپ، كوپتەگەن كۇردەلى، سالماقتى اۋرۋلار شينجياڭ ىشىندە دياگنوز قويىلىپ، ەمدەلدى.

"قارشادايىمىزدان قارتايعانعا دەيىنگى سالاماتتىق قامتاماسىزدىق ازىرلەنگەن، مەملەكەتتىڭ ساياساتى وتە تاماشا!"

"جوۋ شيپاگەر، اياعىمدا اۋىرعانداي سەزىم پايدا بولا باستادى، كەلىپ كورىڭىزشى!"، ـ دەدى 5 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنى قورعاس اۋدانى لانگان قالاشىعى راۋشانباق قىستاعىندا وتباسىلىق شيپاگەر جوۋ حايشيانىڭ ٴدارى ساندىعىن ارقالاپ ۇيگە كىرگەنىن كورگەن قىستاق تۇرعىنى قوجا ابدۇللا تەبىرەنە.

مي قان تامىرى توسىلۋىنان دەنەسى جارتىلاي سالدانىپ قالعان قوجانىڭ شيپاحانادان شىققانىنان كەيىن دوڭگەلەكتى ورىندىقتا وتىرىپ قالۋىنا تۋرا كەلدى. ونىڭ دەنساۋلىعىنىڭ تەزىرەك قالپىنا كەلۋىنە كومەكتەسۋ ٴۇشىن جوۋ حايشيا ىنە شانشىپ ەمدەۋدى سىناق ەتىپ، ٴار كۇنى ۇيىنە بارىپ قىزمەت وتەدى. ٴبىر مەزگىل ۋاقىت ەمدەلگەنىنەن كەيىن، قوجانىڭ جارتىلاي سالدانعان دەنەسىندە سەزىم پايدا بولادى. "جوۋ شيپاگەردىڭ كومەگىندە مەنىڭ ساۋىعىپ كەتەتىنىم ٴسوزسىز"، ـ دەدى قوجا نىق سەنىممەن.

حالىقتىڭ سالاماتتىق ۇقىعىن قامتاماسىز ەتۋدە نەگىزدىك الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ قىزمەت وتەۋ قابىلەتىن جوعارىلاتۋعا تۋرا كەلەدى. رايونىمىزدا نەگىزدىك الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ قىزمەت وتەۋىندە جان باسىنا شاققانداعى ولشەمى 2009 ـ جىلعى 15 يۋاننان 2021 ـ جىلى 79 يۋانعا جوعارىلادى، قالا، اۋىل تۇرعىندارىنا ولشەمدەلگەن سالاماتتىق ارحيۆى تەگىن ورناتىلدى، قارتتاردىڭ سالاماتتىعىن باسقارۋ، سوزىلمالى اۋرۋلاردى جۇيەگە ٴتۇسىرىپ باسقارۋ، سالاماتتىق تاربيەسى، ساقتىق ۆاكسيناسىن ەگۋ، بالالار سالاماتتىعىن باسقارۋ، اۋىل ـ قىستاقتارداعى جۇكتى ايەلدەرگە ۆيتامين قىشقىلىن تولىقتاۋ، اۋىل ـ قىستاق ايەلدەرىنە "ەكى راكتى" تەگىن تەكسەرۋ سياقتى نەگىزگى الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ قىزمەت وتەۋمەن قامداپ، تۇرعىندار ٴومىرىنىڭ جالپى بارىسىن نەگىزىنەن قامتىدى.

حوتان قالاسىنداعى ٴبىر ساندىق بۇيىمدار دۇكەنىندە قىزمەت ىستەيتىن ميھرگۇل ابدىكەرىم 3 بالانىڭ اناسى، ول ٴبىر وتباسىنداعى 5 ادامنىڭ قازىرگى باقىتتى تۇرمىسىن ەرەكشە قاستەرلەيدى.

"ۇلكەن بالاما جۇكتى بولعان كەزىم، مەن ٴبىرىنشى رەت شيپاحاناعا بارىپ، تۇوت تەكسەرۋىن جاساتتىم، شيپاگەر ماعان جۇكتىلىك مەزگىلىندە كوڭىل بولەتىن ىستەردى ايتتى، سونداي ـ اق ماعان ۆيتامين قىشقىلى كاپسۋلىن تەگىن بەردى. مەرزىم سايىن تەكسەرتۋدىڭ جانە وتباسىمداعىلاردىڭ زەر سالا كۇتىمدەۋىنىڭ ارقاسىندا ۇلكەن ۇلىمدى امان ەسەن بوساندىم"، "جۇكتىلىك مەزگىلىندەگى تەگىن تۇوت تەكسەرۋىنەن تارتىپ بالام تۋىلعانىنان كەيىنگى مەملەكەتتىك يممۋنيتەت جوسپارىندا ۆاكسينانى تەگىن ەكتىرىپ، تەگىن دەنساۋلىق تەكسەرتۋگە دەيىن، قارشادايدان قارتايعانعا دەيىنگى سالاماتتىق قامتاماسىزدىق ازىرلەنگەن، مەملەكەتتىڭ ساياساتى وتە تاماشا!"، ـ دەدى ميھرگۇل.

2020 ـ جىلى سالاماتتى شينجياڭ ارەكەتىن ىسكەرلەي ىلگەرىلەتىپ، انا ـ بالا حاۋىپسىزدىگى ارەكەتى جوسپارىن تۇتقا ەتكەن رايونىمىز انا ـ بالا حاۋىپسىزدىگى 5 ٴتۇرلى ٴتۇزىمىن ٴورىستەتىپ تياناقتاندىردى، شينجياڭنىڭ انا ـ بالا حاۋىپسىزدىگى تاريحتاعى ەڭ تاماشا دەڭگەيگە جەتتى.

"ەمدەۋ قامتاماسىزدىعى، قوعامدىق قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ بولعاندىقتان، اۋرۋ كورسەتۋدەن ەندىگارى قام جەمەيتىن بولدىق!"

تۇنيساحان ابەي كۇشار قالاسى ٴۇش وستەڭ اۋىلىندا ومىرگە كەلگەن. 2018 ـ جىلى تۇنيساحان حودكين ليمفا ىسىگىنە شالدىققاندىعى انىقتالىپ، تەز ارادا وپەراتسيا جاساتۋعا تۋرا كەلەدى. الايدا ەمدەۋ اقىسىن ويلاعان ول اكە ـ شەشەسىنە ٴوزىنىڭ ەمدەلگىسى كەلمەيتىندىگىن ايتادى.

"قىستاق كادرلارى جاعدايدى ۇعىسقانىنان كەيىن، بىزگە ەمدەۋ قامسىزداندىرۋى، سونداي ـ اق 'الدىمەن دياگنوز قويۋ ـ ەمدەۋ، سوڭىنان اقى تولەۋ' ابزال ساياساتى بار، ماعان الاڭداما دەگەندى ايتتى"، ـ دەدى تۇنيساحان. 2019 ـ جىلى 12 ـ ايدا شيپاحانا تۇنيساحانعا سايكەستەن جىلىك مايىن تاۋىپ، جىلىك مايىن كوشىرۋ وپەراتسياسىن جاسادى، 100 مىڭ يۋاندىق ەمدەۋ اقىسى مەملەكەتتىك نەگىزگى ەمدەۋ قامسىزداندىرۋى مەن سالماقتى اۋرۋلاردى ەمدەۋ قامسىزداندىرۋى ساياساتى بويىنشا ەسەپتەن كوتەرىلگەننەن كەيىن، ول 20 مىڭ يۋاننان استام بولىگىن عانا ٴوستىنە الدى.

حالىقتىڭ سالاماتتىق ۇقىعىن قامتاماسىز ەتۋدە جالپى حالىقتىڭ ەمدەۋ قامسىزداندىرۋى جۇيەسىن بىرتىندەپ اقاۋسىزداندىرۋعا تۋرا كەلەدى. رايونىمىز ٴبىر تۇتاس قالا، اۋىل تۇرعىندارىنىڭ نەگىزگى ەمدەۋ قامسىزداندىرۋى ٴتۇزىمىن اتقارىپ، سالماقتى اۋرۋ قامسىزداندىرۋى ٴتۇزىمىن، جازاتايىم زاقىمدالۋ قامسىزداندىرۋى ٴتۇزىمىن جالپى بەتتىك ورناتىپ، كوپ ٴتۇرلى ەمدەۋ قامسىزداندىرۋ ٴتۇزىمى سىناق ٴتۇيىنىن ورىستەتىپ، جالپى حالىقتىق ەمدەۋ قامسىزداندىرۋى "بارلىق ادام يگىلىكتەنۋدەن" "بارلىق ادام ٴادىل تۇردە يگىلىكتەنۋگە" قاراي تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەدى.

2016 ـ جىلدان باستاپ، رايونىمىز بۇكىل شينجياڭ كولەمىندە جالپى حالىقتىڭ دەنساۋلىعىن تەكسەرۋ يىنجەنەرياسىن اتقارىپ، ەمدەۋ ارقىلى حالىقتى يگىلىككە كەنەلتۋ نىسانىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتىپ، اۋرۋدى ەمدەۋدى وزەك ەتۋدەن سالاماتتىقتى باسقارۋدى وزەك ەتۋگە بۇرىلىس جاساۋدى باستاپقى قادامدا ورىندادى. "قازىر قىستاقتا ەمدەۋ شارت ـ جاعدايى كوپ جاقساردى، بارلىق ادامدا ەمدەۋ قامسىزداندىرۋى بار، ٴار جىلى ٴبىر رەت جالپى حالىقتىڭ دەنساۋلىعىن تەكسەرۋدەن يگىلىكتەنەدى، كوپتەگەن اۋرۋلاردى ەرتە بايقاي الاتىن بولدىق". قازىر تۇنيساحان ٴوزى قالايتىن جاقسى ٴبىر قىزمەت تاۋىپ، ورنىقتى كىرىسكە يە بولىپ، تۇرمىسى كۇننەن ـ كۇنگە جاقسارىپ كەلەدى، "ەمدەۋ قامتاماسىزدىعى، قوعامدىق قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ بولعاندىقتان، اۋرۋ كورسەتۋدەن ەندىگارى قام جەمەيتىن بولدىق"!

تۋما حاراكتەرلى جۇرەك اۋرۋى بار بالالاردى تەگىن قۇتقارۋ ـ ەمدەۋدىڭ "كوكتەم مايىسى يىنجەنەرياسىن" ىسكە قوسۋدان نوعالا اۋرۋىنا شالدىققان كەدەي ناۋقاستاردىڭ كورۋ قابىلەتىن قالپىنا كەلتىرۋ وپەراتسياسىن تەگىن جاساۋدى ۇيىمداستىرۋعا دەيىن، ونان جارىق تاڭداي بالالاردى قۇتقارۋ ـ ەمدەۋگە دەيىن، جاقىنداعى جىلداردان بەرى شينجياڭ ەرەكشە شوعىرلارعا باعىتتاپ ٴبىر قىدىرۋ ەمدەۋ، قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ جانە قامقورلىق جاساۋ يىنجەنەرياسىن ورىستەتىپ، قوعامدىق قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋدى دەر كەزىندە، ٴونىمدى جۇرگىزدى.

ٴار كۇنى وقۋدان تاراپ ۇيگە قايتقان سوڭ، 7 جاستاعى حايرۇلنيسا اكەسى ٴسايدۇللا سايدىنعا مەكتەپتەگى جاڭالىقتاردى مايىن تامىزا اڭگىمەلەپ بەرەدى. ال ەكى جىلدىڭ الدىندا حايرۇلنيسانىڭ انتەك كۇلىمسىرەگەنىن كورۋدىڭ ٴوزى مۇڭ بولاتىن.

حايرۇلنيسا تۋما حاراكتەرلى جارىق تاڭداي ناۋقاس، وسىنداي اۋرۋى بار باسقا كوپتەگەن بالالار سياقتى، دۇنيەگە كەلگەننەن كەيىن ويىن سوزبەن بەينەلەي المايتىندىقتان، ۇنەمى جالعىز ويناپ، سيرەك كۇلەتىن.

بۇل بالالارعا كوڭىلدى بالالىق شاق سىيلاۋ ٴۇشىن، رايونىمىز جارىق تاڭداي بالالارعا كومەكتەسۋ ـ قۇتقارۋ جاعىنداعى ٴار ٴتۇرلى الەۋمەتتىك يگىلىك نىساندارىن ىسكە قوسىپ، بۇكىل شينجياڭداعى قيىنشىلىعى بار ناۋقاس بالالار وتباسىلارىنا تەگىن قۇتقارۋ ـ ەمدەۋ قىزمەتىن ورىستەتتى. اۆتونوميالى رايوندىق حالىق شيپاحاناسى تاڭداي سىرتقى اۋرۋلارى ٴبولىمىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۋشىسى شۋي حۇيدىڭ كومەگىندە، حايرۇلنيساعا وپەراتسيا جاسالدى. "وپەراتسيادان كەيىن، بالانىڭ اۋزى جابىلىپ تۇراتىن بولدى". بالاسى تۇڭعىش رەت ٴوزىن "اكە" دەپ شاقىرعاندا اسىرلەنگەنىنەن كوزىنە جاس العان ٴسايدۇللا سول ٴساتتى ماڭگى ۇمىتپايدى.

حالىق بۇقاراسىنىڭ اۋرۋ ەمدەتۋىنە، اۋرۋ ەمدەتە الۋىنا، اۋرۋىن جاقسى ەمدەتە الۋىنا مۇمكىندىك جاساۋ حالىق تۇرمىسىنىڭ نەگىزىن بەكەمدەۋدىڭ ٴتۇيىنى. شينجياڭ بۇرىن بولىپ كورمەگەن تەبىنمەن جانە ەرىك ـ جىگەرمەن ٴار ۇلت حالقىنىڭ ٴومىرىن، سالاماتتىعىن قامتاماسىز ەتۋدە. رايونىمىزدىڭ دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق ىستەرىنىڭ ۇزدىكسىز دامۋىنا ىلەسە، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تابىس سەزىمى، باقىت سەزىمى، حاۋىپسىزدىك سەزىمى ۇزدىكسىز كۇشەيىپ، بولاشاقتان ٴتيپتى دە مول ۇمىتتەر كۇتتى.